

Memo

Aan Rob Knijn
Van C. van den Tempel
CC M. Witteveldt
Datum 12 januari 2017
Betreft Flora- en faunagegevens Middenweg Zuid
Project Herontwikkeling Middenweg Zuid

Geachte heer Knijn, Beste Rob,

In 2014 en 2015 zijn er verschillende onderzoeken uitgevoerd met betrekking tot de herinrichting van de Middenweg Zuid. Omdat dit verschillende rapporten waren, zijn hieronder de gegevens samengevat. Daarnaast is in 2017 een nieuwe natuurwet ingegaan. Hierbij zijn enkele soorten niet meer, of juist wel beschermd. Ook hier geven wij een overzicht van in deze memo. Tot slot kijken wij of de nieuwe beschermde soorten in conflict komen met de wetgeving met betrekking tot de geplande activiteiten.

Resultaten Quickscan, vissen en vleermuisonderzoek met betrekking tot de Flora- en Faunawet.

Flora

In de smalle berm en droge slootkant onder de bomen worden geen beschermde soorten verwacht.

Vogels

Er broeden vogels in de bomen langs de Middenweg. Alle vogels zijn gedurende het broedseizoen strikt beschermd volgens de Flora- en Faunawet.

Enkele soorten vogels zijn jaarrond beschermd. Deze soorten zijn niet aangetroffen in het plangebied.

Zoogdieren (exclusief vleermuizen)

In de smalle droge slootkant onder de bomen worden beschermde soorten niet verwacht.

Vleermuizen

Er is een holte onderzoek geweest naar de bomen op de Middenweg Zuid. Vanaf de grond waren 36 mogelijke holtes voor vleermuizen aangewezen. Door de VTA zijn 27 bomen uitgesloten als verblijfplaatsen voor vleermuizen. 9 bomen zijn wel geschikt voor vleermuizen.

Bij protocol onderzoek in 2015 zijn 6 soorten vleermuizen vastgesteld op de Middenweg Zuid en in de directe omgeving. Voor de gewone en de ruige dwergvleermuis heeft het gebied een kritische functie als vliegroute en voor paarverblijfplaatsen. Alle vleermuizen zijn strikt beschermd volgens de Flora- en Faunawet. De dieren mogen niet verstoord of gedood worden tijdens de werkzaamheden. De functies mogen niet verloren gaan tijdens of na de werkzaamheden.

Memo

Tabel 1. Soorten vleermuizen die zijn vastgesteld tijdens protocol onderzoek langs de Middenweg Zuid en de functies die het plangebied voor de soort heeft.

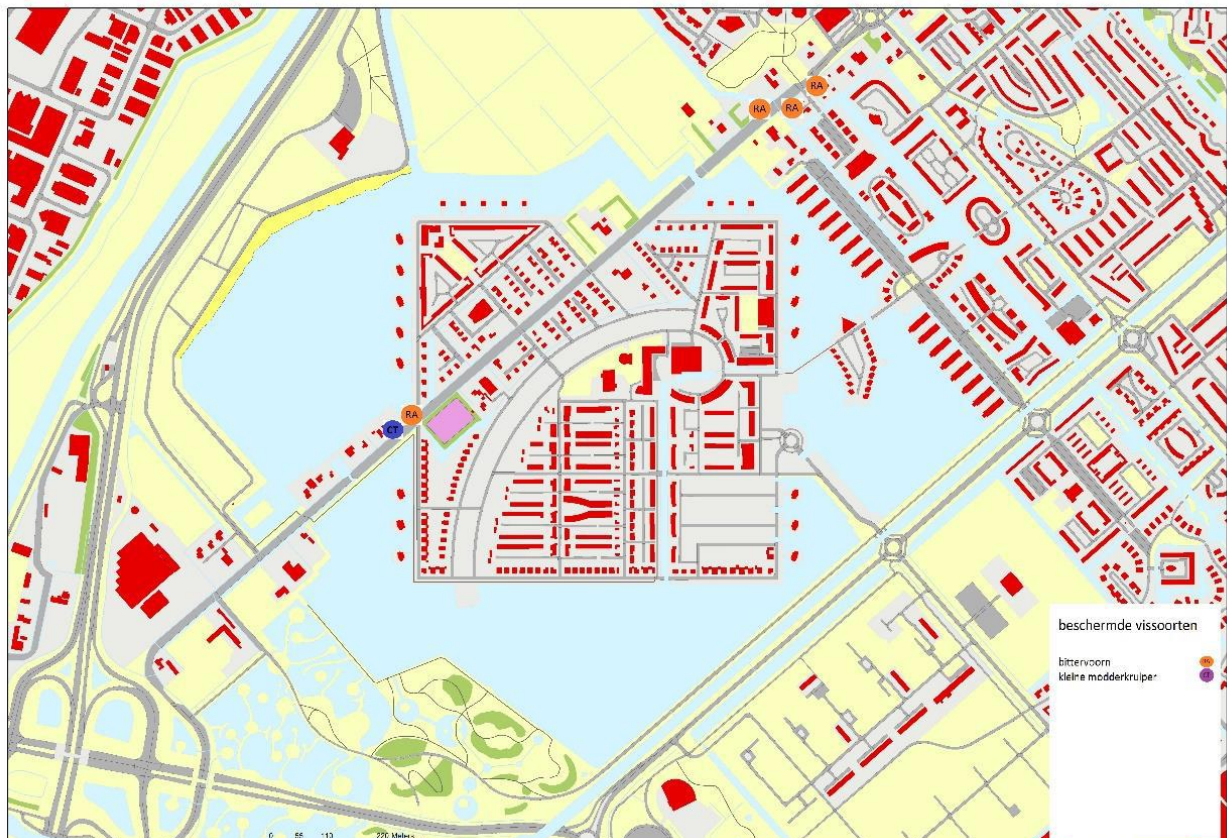
soort	foerageergebied	vliegroute	verblijfplaats
Gewone dwergvleermuis	x	x	-
Ruige dwergvleermuis	x	-	x
Laatvlieger	x	-	-
Rosse vleermuis	x	-	-
Meervleermuis	x	-	-
Gewone grootoorvleermuis	x	-	-

Amfibieën

Tijdens het veldonderzoek zijn kleine watersalamander en groene kikker waargenomen. Beschermde soorten worden niet verwacht.

Vissen

Tijdens gericht veldonderzoeken zijn de beschermde kleine modderkruiper en bittervoorn aangetroffen in de sloten langs de Middenweg. Deze soorten zijn beschermd volgens tabel 2 (kleine modderkruiper) en 3 (bittervoorn) van de Flora- en Faunawet en mogen niet verstoord of gedood worden tijdens de werkzaamheden. De functionaliteit van het leefgebied moet gedurende de werkzaamheden en daarna behouden blijven.

Memo

Insecten

De kilometerhokken waarin het plangebied gelegen is, komen geen beschermde of bedreigde soorten insecten voor. Deze worden ook niet verwacht.

Nieuwe Wet natuurbescherming

De voormalige flora- en faunawet is grotendeels overgenomen in artikel 3 van de Wet natuurbescherming. In dit artikel wordt onder andere de bescherming van soorten geregeld. In de nieuwe wetgeving kunnen drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn (art. 3.1); Dit zijn alle van nature in Nederland in het wild levende vogels (zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn). Het is o.a. verboden om vogels opzettelijk te doden, te vangen, vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, of te verstoren. Het verbod om vogels te verstoren geldt alleen wanneer de verstoring een effect heeft op de gunstige staat van instandhouding van de soort. Daarnaast zijn er een aantal soorten die jaarrond gebruik maken van hun nestlocatie. Deze nesten (en vaak ook de directe leefomgeving) zijn dan ook jaarrond beschermd.
- Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn (art 3.5); Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn, Bijlage II van het Verdrag van Bern en Bijlage II van het Verdrag van Bonn. Ook voor deze soorten geldt het verbod om opzettelijk te doden, te vangen, te plukken, vast rust-, of verblijfplaatsen te beschadigen of te verstoren. Het verbod om te verstoren geldt voor deze groep te allen tijden.
- Beschermingsregime andere soorten (artikel 3.10); Het gaat hier om de bescherming van niet onder de bovenstaande twee categorieën vallende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland, vermeld in de bijlage van de Wnb. Voor deze soorten geldt geen Europese verplichting tot bescherming. Deze soorten worden beschermd vanwege de breed in de maatschappij levende overtuiging dat deze dieren bescherming behoeven. Hiernaast geeft Nederland uitvoering aan de algemene verplichting van het Biodiversiteitsverdrag om de staat van instandhouding van dier- en plantsoorten te beschermen. Voor de soorten van deze categorie geldt ook het verbod om opzettelijk te doden, te vangen, te plukken, of vast rust-, of verblijfplaatsen te beschadigen. Hoewel verstoren niet in deze categorie is opgenomen, geldt voor al deze soorten uiteraard de zorgplicht.

Het grootste verschil met de voormalige Flora- en faunawet is dat het woord 'opzettelijk' is toegevoegd aan de verbodsartikelen en dat er per beschermingsregime anders omgegaan wordt met verstoring. Beide verschillen zijn resultaat van een letterlijke vertaling uit onderliggende Europese regelgeving.

Hoe omgegaan dient te worden met verstoring is hierboven per beschermingsregime aangegeven.

Volgens de memorie van toelichting bij de Wet natuurbescherming moet het opzetbeginsel gelezen worden als 'voorwaardelijke opzet'. 'Daarvan is sprake als iemand een handeling verricht en daarbij bewust de aanmerkelijke kans aanvaardt dat zijn gedragingen schadelijke gevolgen hebben voor een dier of een plant, zoals de vangst of de dood van een dier, het verstoren van een dier, en het afsnijden, onwortelen of vernielen van een plant.'

Naast de genoemde verschillen in de verbodsbepalingen is de provincie bevoegd gezag geworden. Ontheffingen op de verbodsbepalingen kunnen door de provincie worden gegeven. Hierbij geldt voor de soorten van vogel- en habitatrichtlijn een zware toets en voor de overige soorten een lichte toets. De provincie kan voor de categorie 'overige soorten' ook een algemeen geldende vrijstelling verlenen. Er zijn daardoor soorten die in de ene provincie beschermd zijn en in de andere een vrijstelling hebben gekregen.

Memo

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verskil in soorten

Voor dit project zijn de belangrijkste verschillen dat

- De bittersvoorn en kleine modderkruiper zijn niet meer beschermd zijn onder de nieuwe Wet natuurbescherming.
- Nieuwe soorten beschermde volgens artikel 3.10 in Noord-Holland zijn de wezel en hermelijn.
- Daarnaast ook nog enkele vlinders die in Noord-Holland alleen in de duinen voorkomen en hier dus verder buiten beschouwing worden gelaten

Toetsing aan de Wet natuurbescherming

Vleermuizen

Voor vleermuizen is er niets veranderd. Alle soorten en functies zoals hierboven beschreven zijn nog net zo beschermd als onder de Flora- en faunawet.

Wezel en Hermelijn

Van beide soorten is een waarneming uit 2002 van de omgeving van de Middenweg Zuid. Beide waarnemingen zijn nauwkeurig doorgegeven een aan de achterkant van een woning. Waarschijnlijk leven de soorten in de (grote) tui-

Memo

nen van de bewoning van de Middenweg. Hier vinden geen werkzaamheden plaats. Beide soorten hebben hun verblijfplaatsen in holen veelal in dekking in ruigtes, struweel en bossasches. Dit is niet aanwezig in het gras wat tussen de bomen van de Middenweg staat. De bermen van de Middenweg kunnen wel tot het jachtgebied van de soorten horen, maar vaste rust en verblijfplaatsen worden er niet verwacht.

Vogels

Voor vogels is alleen gewijzigd dat verstoring alleen mag plaatsvinden in het broedseizoen indien de verstoring geen afbreuk doet aan de staat van instandhouding. Omdat onduidelijk is welke soorten er in de bomen broeden wordt aangeraden buiten het broedseizoen te kappen.

Vissen

Deze zijn niet meer beschermd. Wel wordt aangeraden, indien sloten gedempt worden dit zo te doen dat alle vissen en amfibieën zoveel mogelijk naar nieuw leefgebied worden gestuurd / overgezet. De zorgplicht geldt namelijk ten alle tijden.

Conclusie beschermde soorten onder de Wet natuurbescherming

Afwezige soortgroepen

Van de soorten flora, landzoogdieren, amfibieën, vissen en insecten zijn geen soorten aanwezig die zijn beschermd volgens de Wet natuurbescherming. Enkele soorten zijn beschermd volgens artikel 3.10 maar of er worden geen verblijfplaatsen vernietigd of er is een vrijstelling voor de soort verleend vanuit de provincie voor ruimtelijke ontwikkelingen.

Vogels

Bomen met broedende vogels mogen niet worden gekapt, tenzij de gunstige staat van instandhouding zeker niet in gevaar komt. Omdat onduidelijk is welke soorten in de te kappen bomen broeden wordt aangeraden de kap van de bomen buiten het broedseizoen te laten plaatsvinden.

Vleermuizen

Er foerageren 6 soorten vleermuizen in en in de nabijheid van het plangebied. Daarnaast maken dwergvleermuizen gebruik van de Middenweg als vliegroute en zitten er paarverblijven van ruige dwergvleermuizen in de bomen. De vliegroute en de paarverblijven moeten behouden blijven, zowel tijdens al na de ingrepen.

Memo

Mitigerende maatregelen Verblijfplaatsen ruige dwergvleermuis

Omdat het aanbieden van vervangende verblijfplaatsen van vleermuizen altijd ver van te voren moet plaatsvinden wordt aangeraden hier zo vroeg mogelijk mee te beginnen. Daarom zijn hieronder alvast wat tip hiervoor op een rijtje gezet.

Overige mitigerende en compenserende maatregelen zullen worden besproken in het activiteitenplan.

Er wordt aangeraden om verschillende modellen op te hangen om de variatie aan aanbod van verblijfplaatsen voor vleermuizen te vergroten. Gedacht kan worden aan hout en houtbetonnen kasten en kasten met een ruim verblijf en kasten met een smal verblijf.

Vleermuiskasten kunnen worden besteld op de website van Vivara of Waveka.

<https://www.vivara.nl/tuindieren/vleermuizen.html>

<https://www.waveka.nl/vleermuisbescherming/kleine-vleermuiskasten.html>

Op de website van de Zoogdierverseniging staat een folder over vleermuizen in de tuin.

[http://www.zoogdierverseniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewite/Zoogdierfoorten/Vleermuizen%20alge-meen/downloads/Vleermuizen%20-%20Ook%20in%20uw%20tuin%20\(Zoogdierverseniging%202011\).pdf](http://www.zoogdierverseniging.nl/sites/default/files/imce/nieuwewite/Zoogdierfoorten/Vleermuizen%20alge-meen/downloads/Vleermuizen%20-%20Ook%20in%20uw%20tuin%20(Zoogdierverseniging%202011).pdf)

Hier staat informatie voor mensen aan de Middenweg die een vleermuiskast zouden willen ophangen in hun tuin.